

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-11-19
Besvaras senast
2024-11-27 kl. 12.00

Till utbildningsminister Johan Pehrson (L)

2024/25:469 Avgifter för särskilt anordnad prövning i gymnasiet

Skolan spelar en avgörande roll i barns och ungas utveckling, och den svenska skolan är på många sätt fantastisk. Här har alla barn och ungdomar möjlighet att kostnadsfritt fullfölja grundskola, gymnasium samt högskole- och universitetsutbildningar. Alla, oavsett socioekonomisk bakgrund, har möjlighet att formas till starka, självständiga och bildade individer, där ekonomiska begränsningar inte sätter stopp för vare sig ens framtida karriär eller inkomst. Detta är möjligt tack vare att den svenska skolan enligt skollagen är avgiftsfri. Miljöpartiets ståndpunkt har under lång tid varit att skolan ska vara avgiftsfri, och flera förslag har lagts fram för att åtgärda de luckor som funnits i systemet.

En huvudman kan i dag ta ut en avgift för att elever gör en särskilt anordnad prövning (tentar av) av sin kunskap i en kurs på gymnasiet. Det regleras i förordningen om avgifter för prövning inom skolväsendet. Avgiften får vara högst 500 kronor. Det är upp till varje huvudman och innebär alltså att det är olika för eleverna beroende på vilken skola de går i.

Avgiften finns för att förhindra att elever på gymnasiet och komvux missbrukar rätten till särskild prövning genom upprepade försök hos olika huvudmän. I och med att förutsättningarna för genomförandet av prövningar i gymnasieskolan respektive vuxenutbildningen är olika kan inte problemet med så kallad prövningsturism motivera en avskräckande avgift för barn och elever på gymnasiet. Vi bedömer att risken att elever på gymnasiet registrerar sig på olika skolor för förtida prövning av kurser är låg, näst intill obefintlig.

Vi menar att det bidrar till bristande likvärdighet när vissa skolelever behöver betala för att komma vidare med sina studier i snabbare takt och på högre nivå eller genom att tenta av kurser i vilka man har tillräckliga kunskaper för att i stället kunna fokusera mer på andra kurser. Det hindrar elever från att komma vidare i sina studier på olika sätt och riskerar att sänka deras motivation för studierna.

Mot bakgrund av ovanstående vill jag fråga utbildningsminister Johan Pehrson:

Hur motiverar ministern att elever som kan och vill pröva sina kunskaper genom att tenta av kurser hindras av avgifter som vissa kommuner tar ut och

andra inte tar ut, och avser ministern att ta några initiativ utifrån sin
ståndpunkt?

.....

Camilla Hansén (MP)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann